

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ ЗАСТОСОВУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Одним із пріоритетних напрямків державної політики щодо розвитку освіти є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних для творчої праці, професійного розвитку, самоосвіти [7]. Необхідність переходу у навчальному процесі від підходу, заснованого на знаннях, до практико-орієнтованого підходу актуалізує проблему технологій та методів навчання. Застосування інноваційних технологій у навчальний процес грає важливу роль у досягненні визначених цілей підготовки викладачів вищої медичної школи [2,3]. Вищому навчальному медичному закладу потрібен викладач, котрий працює у форматі творчого пошуку, що ґрунтується на здобутках традиційної методики а також повинен долучать інноваційні елементи. Професійна мобільність майбутнього викладача медичного вищу - це властивість особистості, що сприяє швидкому реагуванню на умови, що змінюються, деякі ситуаційні обставини. Професійна мобільність повинна актуалізувати всі потенційні можливості суб'єктної активності викладача і прогнозування професійної самореалізації. Формування професійної мобільності передбачає розвиток здатності інструктора досить швидко і успішно оволодівати необхідними знаннями, сучасними технологіями навчання, а також самостійно набувати відсутні знання і вміння, що забезпечують високий рівень подальшого навчального процесу. Професійна мобільність викладача вищою медичної школи корелює насамперед з індивідуально-психологічними якостями особистості, до яких відносяться сформоване клінічне мислення, високі пізнавальні інтереси, адекватність сприйняття професійної ситуації, прогнозування її розвитку, та, безумовно, визначення умов і засобів корегування діагностично-лікувального процесу. Одним з напрямком цього розвитку є навчання майбутніх педагогів вищої медичної школи різним інноваційним стратегіям навчання, у т.ч. «інтерактивним технологіям» [1]. Поняття «інтерактивні технології» розглядається як сучасний етап розвитку активних методів навчання. Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка сприяє розвитку активності та самостійності студентів. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається шляхом активної взаємодії учасників навчального процесу. При цьому студенти і педагог є рівноправними суб'єктами навчання, вони обмінюються досвідом, навичками. Інтерактивне навчання виступає важливою умовою підвищення ефективності навчання. Завдяки активності усіх учасників навчального процесу відпрацьовується вміння працювати у групі (команді). Використання інтерактивних форм і методів навчання зокрема у медичному вищі надає можливості створення комфортних та сприятливих умов навчання, сприяє розвитку творчих здібностей та ініціативності як педагогів, так і сту

102

дентів [5,6]. У процесі інтерактивного навчання майбутній педагог виступає суб'єктом навчання: активним учасником подій і власної освіти та розвитку, що забезпечує внутрішню мотивацію навчання та сприяє його ефективності. Необхідність інтенсифікації та оптимізації процесу підготовки майбутніх педагогів вищого медичного навчального закладу обумовили впровадження різних форм інтерактивного навчання на кафедрі внутрішньої медицини 1 Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України». Такі методи передавання інформації як інтерактивна лекція, «ажурна пилка», навчально-пізнавальні дискусії дають можливість за короткий час опрацювати великий обсяг нового матеріалу. Важливу роль при цьому, безумовно, грають методи ведення дискусії. Поряд з добре відомим форматом дискусії та дебатів цікавими є такі методи як «шкала думок», «парний вербальний потік», «керована

розмова». Використання методу роботи в малих групах і парах дає можливість набути необхідних навичок для спілкування з хворими, колегами та іншим медичним персоналом - то що взаємодії професійної команди [4]. Серед методів розв'язування проблем в навчальному процесі майбутніх викладачів-медиків активно використовується «мозковий штурм» у його різних варіаціях (наприклад, в презентації та обговоренні історії хвороби) - «стена мудрості», «обговорення постерів», «обговорення презентацій», «ділова гра». Ситуаційні вправи, імітації, рольові ігри, сценарії проблем відносяться до імітаційних інтерактивних методів та передбачають моделювання життєвих обставин, клінічних та професійних ситуацій, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та запропонованої ситуації. Усі ці заходи, безумовно, впливають на формування клінічного мислення, що має бути кінцевим результатом навчання. Інтерактивне навчання - це передусім активне діалогове навчання. Проведений аналіз результатів підготовки майбутніх викладачів медичного напрямку в контексті застосування сучасних інноваційних технологій засвідчив, що використання інтерактивних форм та методів навчання створює умови для підготовки компетентного фахівця та розвитку творчих здібностей педагога вищої медичної школи. Використання інтерактивних технологій є також засобом реалізації важливих властивостей майбутніх викладачів, таких як здатність до активної співпраці, взаємодії, креативності. Завдяки впровадженню інтерактивного навчання майбутній педагог медичного вишу приймає участь у процесі навчання на засадах власної освітньої траєкторії, відчуває власну успішність, а отже хід та результат його професійної підготовки набуває особистісно орієнтованого значення.

Список використаних джерел

1. Айламазьян А.М. Актуальні методи виховання і навчання: ділова гра. - М. : Владос-прес, 2000.
2. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект: Монографія / О.І. Гура. - Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2006. - 332 с.
3. Дианкина М. С. Профессионализм преподавателя высшей медицинской школы (психологопедагогический аспект) / М. С. Дианкина. - М., 2002. - 256 с.